

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Doğu Akdeniz'de petrol, doğal gaz arama ve çıkarma çalışmaları devletler arasında siyasi gerilimlere neden olmakta, konu ekonomik, jeopolitik ve stratejik olarak ele alınmakta, çevre faktörü göz ardı edilmektedir. Fosil bir yakıt olan doğal gazın üretiminin Akdeniz'de çevreye ve deniz ekosistemine vereceği olası zararlar üzerinde durulması gereken en önemli konudur. Yaşadığımız küresel ısınma ve iklim krizine karşı Avrupa Parlamentosu tarafından 28 Kasım 2019 tarihinde “iklim ve çevre acil durumu” ilan edilmiştir. Ancak, milyonlarca insanın eylemlerine, okul grevlerine, konunun hükümetler tarafından ele alınmasına karşın Dünya genelinde var olan durum devam etmekte ve kapitalist sistem ekolojik krizi derinleştirecek, doğayı, çevreyi katledecek projelerine hız kesmeden devam etmektedir.

Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF) Akdeniz'de yaklaşık 350 endemik denizel canlı türü olduğunu ve yüzde 28'lik endemizm (yerel, yalnızca o yere ait olan tür) oranıyla küresel biyolojik bir çeşitlilik noktası olduğunu vurgulamaktadır. Arama ve çıkarma faaliyetleri devam eden fosil yakıtlar iklim değişikliğine neden olan sera gazlarının atmosferde birikmesine bu da iklim değişikliğine yol açmaktadır. İklim değişikliği ile mücadelede tüm ülkelerin sorumluluk alması anlayışına dayanan 2015 Paris Anlaşmasının uzun dönemli hedefi, endüstriyelleşme öncesi döneme kıyasen küresel sıcaklık artışının 2°C'nin olabildiğince altında tutulmasıdır. Bu fosil yakıt (petrol, kömür) kullanımının azaltılarak, yenilenebilir enerjiye yönelmekle olacaktır. 2018 yılında yayınlanan Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) “1,5°C Küresel Isınma Özel Raporu” değerlendirmesine göre de küresel ısınmanın 1,5°C'de sınırlandırılması için toplumun her alanında ekosisteme faydalı hızlı, geniş kapsamlı değişikliklerin yapılması gerekmektedir. Küresel iklim değişikliğine karşı yerkürenin en hassas bölgelerinden birisi olduğu ifade edilen Akdeniz Havzası'nda gerçekleşecek 2°C'lik bir sıcaklık artışı, kuraklığa, orman yangınlarına, doğal afetlere, tarımın ve hayvancılığın, insan sağlığının, doğal kaynakların, turizmin zarar görmesine neden olacaktır. Petrol, doğal gaz arama ve çıkartma çalışmaları Akdeniz'de canlı yaşamını tehdit etmektedir. Pandemi döneminde, bilimsel temelden yoksun, yanlış enerji, maden ve sanayi politikalarının neden olduğu yıkımlar, ekonomik kayıplar ortadadır. Türkiye 2002 yılında onayladığı Akdeniz'in Deniz Ortamı ve

Kıyı Bölgesinin Korunması Sözleşmesi'ne rağmen WWF'nın "Plastik Raporu"na göre, Akdeniz'e en çok plastik atık bırakan ülkedir. Uluslararası sorun yaratan, ne kadar ekonomik ömrü olduğu ve hangi yerli ya da yabancı şirkete rant sağlayacağı belli olmayan projenin Türkiye'nin taraf olduğu çevre yasalarının da gereği olarak Akdeniz'e vereceği zararlar dikkate alınmalıdır.

Bu bağlamda:

1-Akdeniz'de bulunan binlerce canlı türünün, deniz ekosisteminin petrol, doğal gaz arama çıkartma faaliyetlerinin zararlarından korunması için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Canlı türleri, ekosistem nasıl korunacaktır?

2-İklim krizinin ve küresel ısınmanın engellenmesi için Türkiye'nin taraf olduğu protokol ve anlaşmalar gereği fosil yakıt arama, işletme çalışmalarının durdurulması için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile işbirliği yapmayı düşünüyor musunuz? Çevrenin korunması, iyileştirilmesi, çevre kirliliğinin önlenmesi konusunda yetkili Bakanlık olarak bu tür projelerde Hükümeti yönlendirmiyor musunuz?

3- Küresel ısınmayı 2°C yerine 1,5°C'de tutmak, iklim değişikliğinin ekosistemler, insan sağlığı ve ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini azaltacaktır. Küresel ısınmanın ve iklim krizinin engellenmesi konusunda Bakanlığınızın ne gibi çalışmaları vardır?

4- Neden Akdeniz'de fosil yakıt çıkartmaya gerek duyulmuştur? İklim değişikliğinin telafisi imkansız sonuçlarının engellenmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarla etkin, verimli ve güvenilir enerji politikaları geliştirmeleri için çalışmalarınız var mıdır?

5- Petrol, doğalgaz arama çıkartma çalışmalarının ekosisteme, çevreye vereceği yıkıcı zararlar nedeniyle balıkçılık, turizm vs faaliyetlerde olumsuz etkilenecektir. Yöre halkının ekonomik zararları nasıl telafi edilecektir? Bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlar arasında iş birliği var mıdır?

6- Bakanlığınızın iklim krizinin, ekolojik tahribatın, çevre kirliliğinin salgın hastalıkların yayılması arasındaki ilişki üzerine bir çalışması var mıdır? Bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmakta mısınız?

7- Birleşmiş Milletler raporuna göre son dönemdeki doğal afetlerin yüzde 90'ı sel, fırtına, sıcak hava dalgası, kuraklık ve diğer aşırı iklim hareketlerinden kaynaklanıyor. Türkiye 2015 yılı sonunda kabul edilen Paris İklim Anlaşmasını neden onaylamamaktadır?